

Mnenje Evropskega odbora regij – Evropska industrijska strategija: vloga in vidik regionalnih in lokalnih oblasti

(2018/C 247/07)

Poročevalec: Heinz Lehmann (DE/EPP), poslanec deželnega zbora Saške**Referenčni dokument:** Sporočilo Komisije Vlaganje v pametno, inovativno in trajnostno industrijo – Prenovljena strategija EU za industrijsko politiko

COM(2017) 479 final

POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

1. pozdravlja sporočilo Komisije ⁽¹⁾ kot še en pomemben korak in poziva Komisijo, naj na tej podlagi razvije ambiciozno strategijo industrijske politike EU, in sicer v skladu s pozivi Evropskega sveta ⁽²⁾, Evropskega parlamenta ⁽³⁾, Sveta za konkurenčnost ⁽⁴⁾, OR ⁽⁵⁾ in skupine *Prijatelji industrije* ⁽⁶⁾;
2. poziva k strategiji o industrijski politiki na evropski ravni, ki bo obravnavala sedanje in prihodnje izzive, priložnosti in dejavnike industrijske konkurenčnosti v globalnem kontekstu; meni, da je treba to strategijo na podlagi jasne vizije zasnovati srednjeročno in jo razvijati s poudarkom na letu 2030 in obdobju po njem;
3. poziva, naj se v strategiji upošteva močna teritorialna razsežnost, ob upoštevanju regionalne pametne specializacije; opozarja na skupno in stalno nalogo vodenja učinkovite evropske industrijske politike iz člena 173 PDEU ter izraža pripravljenost, da kot partner podpre Komisijo, Svet in Parlament, zlasti zato, ker bodo za izvajanje strategije potrebni skupna zaveza in skupna prizadevanja vseh akterjev na vseh ravneh;
4. poziva k horizontalno zasnovani industrijski strategiji, ki bo vključevala cilje, strateške ukrepe in kazalnike, natančne ocene učinka ter primeren okvir za nadzor in upravljanje; poziva k posebnim ciljnim ukrepom za panoge na gospodarskem prehodu in panoge z visokim potencialom rasti; poudarja, da bi morala strategija izpostaviti zlasti inovacije, ključne omogočitvene tehnologije, pomembne projekte skupnega evropskega interesa, digitalizacijo in MSP, saj so horizontalno zelo pomembni;

⁽¹⁾ Sporočilo Komisije *Vlaganje v pametno, inovativno in trajnostno industrijo – Prenovljena strategija EU za industrijsko politiko*, COM(2017) 479 final.

⁽²⁾ Sklepi Evropskega sveta z dne 15. decembra 2016 ter 22. in 23. junija 2017.

⁽³⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 5. julija 2017 o oblikovanju ambiciozne industrijske strategije EU kot strateške prednostne naloge za rast, delovna mesta in inovacije v Evropi (2017/2732(RSP)).

⁽⁴⁾ Sklepi o prihodnji strategiji EU na področju industrijske politike, Svet za konkurenčnost, 29. maj 2017 (283/17); Sklepi o prenovljeni strategiji EU na področju industrijske politike, Svet za konkurenčnost, 30. november 2017 (705/17).

⁽⁵⁾ Mnenje OR z dne 11. aprila 2013 *Močnejša evropska industrija za rast in oživitev gospodarstva*;

Mnenje OR z dne 15. junija 2016 *Jeklarska industrija: ohranjanje trajnostnih delovnih mest in rasti v Evropi* (COR-2016-01726-00-00-PAC-TRA).

⁽⁶⁾ Skupna izjava iz Varšave, sprejeta na četrti ministrski konferenci *Prijateljev industrije*, Varšava, 22. april 2016;

Izjava iz Berlina: skupna izjava o industrijski politiki, sprejeta na peti ministrski konferenci *Prijateljev industrije*, 30. junij 2017, Berlin.

Evropska industrija v novi dobi

5. poudarja, da je industrija bistvenega pomena za evropske regije in mesta, saj zagotavlja 50 milijonov delovnih mest, izvoz in inovacije, ter da je zagotavljanje prihodnje konkurenčnosti evropske industrije v hitro spreminjajočem se globalnem kontekstu odločilnega pomena za uravnotežen in trajnosten razvoj;
6. opozarja na relativno velik pomen mednarodne trgovine pri ustvarjanju BDP (83,05 % BDP leta 2015) ⁽⁷⁾. Zaradi tega poziva, naj se več pozornosti nameni spodbujanju domače porabe, ki bo industriji EU zagotovila stabilno delovanje in pospešila rast;
7. meni, da je treba za zagotavljanje socialnega miru povsod omogočiti endogeno rast, da bodo vse regije, tudi podeželske, lahko sodelovale pri ustvarjanju vrednosti in dobile priložnost za ustvarjanje in ohranitev kvalificiranih lokalnih delovnih mest;
8. se zavzema za oblikovanje okolja, ki spodbuja inovacije, in hkrati poziva k spoprijemanju z gospodarskimi izzivi, da se na vseh ravneh izboljša družbena podpora za industrijsko dejavnost: od vrta prek podjetij do uprave;
9. opozarja, da spremembe poslovnih modelov, ki jih prinaša čedalje večja digitalizacija, vse bolj postajajo osrednja točka prihodnjega razvoja, zato bi v prihodnje morali pri posegih države razlikovati tudi med poslovnimi modeli, ne le med panogami;

Okrepitev evropske industrije

10. poziva, naj se ohrani strateški cilj 20-odstotnega deleža industrije v BDP v obdobju po letu 2020;
11. meni, da so možnosti Evrope za ohranitev in razvoj svetovno konkurenčne industrije povezane s tehnološko suverenostjo;
12. poziva, da je treba zlasti za tehnologije, ki so za Evropo strateškega pomena (na primer mikroelektronika, baterijske celice), ustvariti in ohraniti enake pogoje za konkurenčnost na evropski in svetovni ravni;
13. opozarja, da okvirni pogoji na drugih področjih urejanja, ki omejujejo le podjetja v EU (na primer nekateri predpisi za materiale), lahko povzročijo opustitev ali selitev poslovnih dejavnosti nekaterih sektorjev v tretje države, kar ima lahko posledice za celotno vrednostno verigo v EU;
14. poudarja strateški pomen pomembnih projektov skupnega evropskega interesa za konkurenčnost evropske industrije; poziva Komisijo k doslednemu izkoriščanju njihovega potenciala; pozdravlja predlog Komisije o ustanovitvi strateških forumov, da bi izboljšali mednarodno usklajevanje deležnikov; poziva k doslednemu in čimprejšnjemu razvoju koncepta pomembnih projektov skupnega evropskega interesa, ki bi moral upoštevati zbrane izkušnje;
15. pozdravlja, da Komisija obravnava tudi obrambno industrijo; se zavzema za premišljen strateški pristop zaradi njenega izjemnega pomena z vidika gospodarstva, tehnologije in varnostne politike; evropski obrambni sklad bi morali uporabljati tudi za raziskave in mu zagotoviti lastno proračunsko postavko;
16. poudarja pomen pomorske industrije za obvladovanje izzivov modrega gospodarstva in izkoriščanje njegovega celotnega potenciala ter pozdravlja uspehe, na primer na področju potniških ladij in obnovljivih virov energije na morju; poziva, naj se po zaključku pobude LeaderSHIP 2020 omogoči priprava načrta za podporo pomorske industrije, v katero bodo vključene vse evropske politike;

⁽⁷⁾ Podatki Svetovne banke, Trgovina (% BDP), (<https://data.worldbank.org/indicator/NE.TRD.GNFS.ZS>), 7. januar 2018.

Poglabljen in pravičen enotni trg: krepitev vloge ljudi in podjetij

17. se strinja, da dobro delujoč enotni trg blaga in storitev lahko olajša vključitev podjetij v globalne vrednostne verige in je zato nujno potreben za uspeh evropske industrije;
18. opozarja, da je evropski trg za regije bolj pomemben kot svetovni trg, zato poziva k uresničevanju strategije za enotni trg⁽⁸⁾, učinkovitemu izvajanju zakonodaje o enotnem trgu ter odločnemu nasprotovanju dvostranskim ukrepom znotraj EU, ki prispevajo k zapiranju trga (na primer bilateralnim investicijskim pogodbam med državami članicami EU); poudarja, da so konkurenčne poslovne storitve vse bolj pomembni posredniki pri produktivnosti in konkurenčnosti stroškov predelovalne industrije;
19. poziva k dodatni prožnosti pri javnem naročanju, da se bodo javna naročila lahko oblikovala tako, da bodo bolj naklonjena inovacijam in odprta za tehnologije;
20. pozdravlja sprejetje evropskega stebra socialnih pravic, vendar poudarja, da je steber treba dopolniti z močno evropsko socialno agendo, ki bi med drugim utrla pot konvergenci realnih plač v skladu s produktivnostjo;
21. poudarja, da so strokovnjaki in vodilni delavci, ki so se usposabljali po poklicni poti, produktivna hrbtenica mnogih podjetij, zlasti tudi MSP; opozarja, da so visoke zahteve po kvalifikacijah in uravnoteženo razmerje med praktičnim in teoretičnim usposabljanjem odločilnega pomena za visoko specializirane, tehnološko in znanjsko intenzivne industrijske panoge;
22. opozarja na nacionalno oziroma regionalno pristojnost priprave strategij za pridobitev in ohranitev ključnih kompetenc;

Posodobitev industrije za digitalno dobo

23. poudarja, da si je treba v digitalni prihodnosti prizadevati predvsem za to, da se industrija in družba na splošno bolje pripravita na prihodnost;
24. opozarja na nalogo regionalnih in lokalnih oblasti, da razvoj vse infrastrukture, potrebne za digitalizacijo, usmerijo v prihodnost, pri tem ostanejo odprte za vse tehnične rešitve in upoštevajo dobro kombinacijo širokopasovnih in radiofrekvenčnih sistemov ter sistemov digitalnega upravljanja in njihovo združljivost;
25. opozarja, da dobri primeri izračuna stroškovne učinkovitosti pri uvedbi digitalnih tehnologij v uveljavljenih podjetjih lahko zmanjšajo ovire za uvedbo in uporabo ter podprejo spremembo poslovnih modelov, ter poziva k spodbujanju infrastrukture za podporo MSP pri digitalizaciji (središča za digitalne inovacije);
26. poziva Komisijo, naj tudi v 9. okvirni program za raziskave in inovacije kot cilj vključi vodilno vlogo evropske industrije; spodbuja, naj se povečajo prizadevanja za doseg cilja, da se za raziskave in razvoj nameni 3-odstotni delež BDP ter okrepi sposobnost prehoda in inovacij v industriji z dodatnimi tematskimi platformami o posodobitvi industrije, na primer s partnerstvi za nove proizvodne procese, trajnostno proizvodnjo, 3D-tiskanje in industrijo 4.0;

⁽⁸⁾ Mnenje Evropskega odbora regij *Izpopolnitev enotnega trga*, april 2016 (poročevalec: Alessandro Pastacci (IT/PES)); mnenje Evropskega odbora regij *Storitveni sveženj: storitveno gospodarstvo, ki deluje v prid Evropejcem*, oktober 2017 (poročevalec: Jean-Luc Vanraes (BE/ALDE)).

Nadgradnja vodilne vloge Evrope na področju nizkoogljičnega krožnega gospodarstva

27. se strinja s Komisijo, Parlamentom in Svetom, da je treba utrditi vodilno vlogo Evrope v nizkoogljičnem krožnem gospodarstvu ter tako pomembno prispevati k izvajanju pariškega podnebne sporazuma; ponavlja poziv k oblikovanju takšnih instrumentov okoljske, podnebne in energetske politike na evropski in nacionalni ravni, ki ne bodo neprimerno obremenili energetske intenzivnih proizvodnih gospodarskih panog, odvisnih od zunanje trgovine, ali okrnili njihove mednarodne konkurenčnosti;

28. poziva k ciljnemu spodbujanju domače ekstraktivne industrije pri raziskovanju in pridobivanju ter izkoriščanju surovin, pri celostno smiselni sklenitvi snovnega krogotoka in nadomeščanju surovin za zmanjšanje odvisnosti od njihovega uvoza; poziva k izboljšanju evropskega sodelovanja pri učinkoviti rabi virov in dodajalni proizvodnji ter podpiranju funkcionalnih in sodelovalnih poslovnih modelov predvsem s pozitivnimi spodbudami;

29. se strinja, da sta razvoj in proizvodnja sistemov za shranjevanje energije odločilna za delovanje nizkoogljičnega gospodarstva v EU; poziva, naj se ne postavljajo ovire na poti tega sektorja, ki ga je v Evropi treba razviti; poziva k ohranitvi ravnovesja med cilji prihranka CO₂ in zanesljivostjo oskrbe;

Podpora lokalnim industrijskim inovacijam

30. pozdravlja pojem pametne specializacije, ki ga je razvila Komisija, in poziva, da bi se bilo treba na nove potenciale odzivati na primer z odprtim inoviranjem (angl. *cross-innovation*), saj so mednarodnost, interdisciplinarnost in raznolikost perspektiv osrednji gradniki celostnih inovacijskih procesov;

31. poudarja, da regionalne in nadregionalne mreže, kot sta grozd lahke gradnje MERGE ali pobuda Vanguard Initiative, lahko obrnejo negativno zanko odseljevanja, pretečega pomanjkanja usposobljene delovne sile in gospodarstva majhnega obsega, izboljšajo podobo regije kot središča inovacij, krepijo spodbude za ustanavljanje in ustalitev podjetij ter spodbudijo nastanek novih vrednostnih verig;

32. opozarja na predlagane poenostavitve za zagonska podjetja in podjetja v fazi širitve⁽⁹⁾;

33. priznava pomen celovite reforme pomoči iz leta 2014, ki je bistveno poenostavila postopke za podjetja ter regionalne in lokalne oblasti; vendar poziva, naj se bistveno izboljša spodbujanje pobud za grozde (člen 27 uredbe o splošnih skupinskih izjemah) s povišanjem stopnje podpore; poziva, naj se v prihodnje daje prednost tudi čezmejnemu grozdom in mrežam grozdov ter mešanemu financiranju, zlasti pri pilotni infrastrukturi in paradnih projektih;

Mednarodna razsežnost

34. se zaveda pomena povezovanja evropske industrije v globalne vrednostne verige in dejstva, da le trgovinski sporazumi, vzajemno priznavanje standardov in odprava tarifnih in netarifnih trgovinskih ovir zagotavljajo prost in pravičen dostop do svetovnih trgov;

35. zlasti pozdravlja krepitev instrumentov trgovinske zaščite za zagotavljanje poštenih pogojev v svetovni trgovini, zlasti za tradicionalne industrijske panoge, kot je jeklarstvo⁽¹⁰⁾;

⁽⁹⁾ Spodbujanje zagonskih podjetij in podjetij v fazi širitve v Evropi: lokalni in regionalni vidik, COR-2017-00032-00-01-AC-TRA.

⁽¹⁰⁾ Mnenje Evropskega odbora regij Jeklarska industrija: ohranjanje trajnostnih delovnih mest in rasti v Evropi, junij 2016 (poročevalka: Isolde Ries (DE/PES)).

36. poziva, naj se pogodbenice Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja pozovejo, naj dogovorjene cilje zmanjšanja v celoti in nemudoma pretvorijo v nacionalne standarde, ter pričakuje, da se bodo vsi udeleženci zavzeli za preprečevanje okoljskega dampinga in vseh njegovih negativnih posledic;

37. poziva, naj se regionalne in lokalne oblasti vključijo v odločanje o strateških področjih, ki so pomembna za pregled neposrednih tujih naložb;

Partnerstvo z državami članicami, regijami, mesti in zasebnim sektorjem

38. poudarja osrednjo vlogo, ki jo imajo pri posodobitvi industrije regije in regionalno okolje, v katerih dobro poteka dialog med MSP, visokošolskimi ustanovami in raziskovalnimi središči ter lokalnimi oblastmi, ter poziva k lokalnemu pristopu v evropski industrijski politiki; poudarja, da imajo regionalne in lokalne oblasti pomembne pristojnosti na področjih politike, kot so raziskave in inovacije, izobraževanje in kvalifikacije, izvozna pomoč, infrastruktura, MSP in regulacija;

39. se dojema kot aktivni partner Komisije, Parlamenta in Sveta; pozdravlja predlog Komisije, da se vsako leto organizira dan industrije, in še zlasti tematski poudarek na ključnih omogočitvenih tehnologijah in pomembnih projektih skupnega evropskega interesa, predviden v letu 2018; pozdravlja predlog Komisije o vzpostavitvi okrogle mize na visoki ravni za industrijo in poziva, naj se regionalne in lokalne oblasti intenzivno vključijo v razpravo o opredelitvi ključnih omogočitvenih tehnologij, strateško pomembnih za Evropo; poziva k aktivni vključitvi regionalnih deležnikov, kot so podjetniki, socialni partnerji in civilna družba; pozdravlja pilotne ukrepe za lokalno partnersko podporo regijam pri soočanju z izzivi, ki jih prinašajo strukturne spremembe.

V Bruslju, 23. marca 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ
